

**Bruxelles, 9 iulie 2025
(OR. en)**

11407/25

**IPCR 51
AG 106
CIVCOM 208
CSDP/PSDC 486
CYBER 210
HYBRID 92
JAI 1051
MI 517
POLMIL 202
PROCIV 95
RELEX 969
COMPET 709
INDEF 74
SAN 443**

NOTĂ DE ÎNSOȚIRE

Sursă:	Secretara Generală a Comisiei Europene, sub semnătura dnei Martine DEPREZ, Directoare
Data primirii:	9 iulie 2025
Destinatar:	Dna Thérèse BLANCHET, Secretară Generală a Consiliului Uniunii Europene
Subiect:	COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL REGIUNILOR Strategia de constituire de stocuri la nivelul UE: stimularea pregătirii materiale a UE pentru situații de criză

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2025) 528 final.

Anexă: COM(2025) 528 final

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 9.7.2025
COM(2025) 528 final

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU,
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL
REGIUNILOR**

**Strategia de constituire de stocuri la nivelul UE: stimularea pregătirii materiale a UE
pentru situații de criză**

INTRODUCERE

Timp de mai multe decenii, Uniunea Europeană a beneficiat de o aprovizionare suficientă cu bunuri esențiale. Amploarea fără precedent a crizelor recente a arătat însă că nu ne mai putem baza pe această certitudine. Pandemia de COVID-19 a scos la iveală vulnerabilitățile lanțurilor de aprovizionare ale UE cu produse medicale, energie, produse agroalimentare și materii prime critice. Războiul ilegal de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei a subliniat importanța strategică a unui acces fiabil la energie, tehnologii critice și infrastructură la prețuri accesibile și a avut efecte asupra aprovizionării cu produse agricole la nivel mondial.

În prezent, UE se confruntă cu o situație a riscurilor din ce în ce mai complexă, care se înrăutățește, marcată de creșterea tensiunilor geopolitice, inclusiv a conflictelor, de impactul tot mai mare al schimbărilor climatice, de degradarea mediului și de amenințările hibride și cibernetice, determinate de intensificarea activității hacktivilor, a infractorilor cibernetici și a grupurilor sponsorizate de stat. În plus, provocările geopolitice sunt adesea interconectate și au un impact asupra relațiilor UE cu diferite părți ale lumii, inclusiv în ceea ce privește lanțurile de aprovizionare. Impactul potențial al riscurilor este în creștere constantă, cu consecințe indirecte și efecte în cascadă de-a lungul timpului. Acest lucru înseamnă, în cele din urmă, o amenințare globală mai mare la adresa securității și a disponibilității proviziilor esențiale.

În urma recomandărilor din raportul Niinistö, **Strategia privind o Uniune a pregătirii** ⁽¹⁾ a anunțat o strategie de constituire de stocuri la nivelul UE care (1) va integra toate eforturile sectoriale existente în materie de constituire de stocuri, (2) va consolida accesul la resurse critice în întreaga UE și (3) va combina rezervele centralizate la nivelul UE cu contribuțiile statelor membre, sprijinite de parteneriate public-privat pentru a asigura eficiența, scalabilitatea și raportul cost-eficacitate.

Această strategie a UE de constituire de stocuri adoptă o **abordare cuprinzătoare în ceea ce privește constituirea de stocuri și abordează întregul ciclu al acestora**, de la anticipare până la monitorizarea lanțurilor de aprovizionare, măsuri de consolidare a securității aprovizionării, gestionarea constituirii de stocuri și trimiterea pe teren. Strategia se aplică **bunurilor esențiale** ⁽²⁾, acestea fiind considerate a fi orice obiect fizic necesar pentru menținerea funcțiilor societale vitale ⁽³⁾. Strategia UE de constituire de stocuri va promova coordonarea rezervelor publice și private de factori de producție critici și va asigura disponibilitatea lor în toate circumstanțele.

Strategia se va orienta după **principiul de bază al solidarității, al transparenței, al responsabilității și al accesului echitabil la resurse** în întreaga UE, acest lucru fiind esențial

⁽¹⁾ JOIN (2025) 130 final – Strategia europeană privind o Uniune a pregătirii.

⁽²⁾ În sensul acestei strategii, termenul „bunuri” cuprinde materialele primare și secundare, produsele de bază, resursele naturale, produsele, echipamentele etc. Termenul este utilizat în sens larg, fără a aduce atingere definițiilor și termenilor specifici utilizați în cadrele sectoriale.

⁽³⁾ Funcțiile societale vitale sunt sisteme și structuri fundamentale care permit societății să funcționeze, protejând în același timp societățile, economiile, culturile și instituțiile noastre democratice în orice circumstanțe. Printre aceste funcții se numără, în primul rând, siguranța populației UE, inclusiv protecția împotriva dezastrelor naturale, continuitatea guvernamentală și procesele decizionale, procesele democratice, coeziunea socială și stabilitatea economică, precum și securitatea internă și externă. Ele constituie fundamentul unei societăți stabile și sigure.

pentru a asigura egalitatea pentru toți, în special în circumstanțe grave. În conformitate cu cadrul Uniunii egalității ⁽⁴⁾, punerea în aplicare a strategiei va ține seama de nevoile specifice ale diferitelor grupuri, inclusiv din cauza genului, unui handicap, vârstei și originii rasiale sau etnice.

Ca urmare a Strategiei europene privind o Uniune a pregătirii, strategia de constituire de stocuri reflectă o schimbare de mentalitate de la o abordare reactivă și sectorială de gestionare a crizelor la o abordare **proactivă, flexibilă și mai bine integrată a pregătirii**.

De ce avem nevoie de o strategie UE de constituire de stocuri

În ultimii ani, **statele membre din întreaga UE s-au confruntat cu provocări similare**. Există posibilitatea deblocării sinergiilor în ceea ce privește pregătirea colectivă la nivelul UE prin schimb de experiență și prin colaborarea cu privire la cele mai bune modalități de a asigura accesul la bunuri esențiale în timp util pentru autorități, întreprinderi și public într-un mod favorabil incluziunii. Prin urmare, este necesară o abordare la nivelul UE pentru a completa și a sprijini eforturile statelor membre.

Constituirea de stocuri este o componentă esențială a pregătirii UE pentru situații de criză și o parte integrantă a măsurilor globale de descurajare și de pregătire pentru scenariile de conflict. Crizele și amenințările pot să nu se limiteze la un singur stat membru, ceea ce face ca o pregătire adecvată la nivelul UE să fie mai relevantă. Pe piața unică, în care lanțurile valorice și de aprovizionare prezintă un grad ridicat de integrare, perturbările care afectează disponibilitatea materialelor sau a tehnologiilor critice necesită o capacitate de răspuns la nivelul UE.

În ultimii ani, s-au adoptat mai multe inițiative, strategii și acte legislative relevante ale UE⁽⁵⁾ menite să consolideze autonomia strategică, securitatea internă și economică, competitivitatea, apărarea și reziliența și să remedieze vulnerabilitățile și dependențele lanțului de aprovizionare. Printre aceste inițiative se numără măsurile care vizează în mod specific îmbunătățirea accesului la bunurile esențiale, cum ar fi impunerea obligației statelor membre de a deține stocuri de petrol, agregarea cererii și achiziționarea în comun de gaze, măsuri de stimulare a accesului la materii prime critice, precum și a prelucrării și reciclării acestora, achiziționarea în comun a vaccinurilor împotriva COVID-19 sau constituirea rezervei strategice resCEU a UE (a se vedea anexa 1 pentru o prezentare generală a cadrelor juridice și de politică relevante ale UE).

Cu toate acestea, abordarea generală rămâne fragmentată, iar experiența a evidențiat o serie de deficiențe semnificative, strâns legate între ele în cadrul UE.

1. O înțelegere comună limitată a bunurilor esențiale care sunt necesare pentru pregătirea pentru situații de criză în contextul unei evoluții rapide a situației riscurilor. Acest lucru împiedică cooperarea transsectorială și transfrontalieră. Înțelegând

⁽⁴⁾ Strategiile Uniunii egalității promovează accesul egal la serviciile de sănătate pentru toți.

⁽⁵⁾ De exemplu, Protect EU – Strategia de securitate internă, Strategia de securitate economică, Cartea albă privind viitorul apărării europene, Busola UE pentru competitivitate, Strategia europeană pentru reziliența în domeniul apei, Planul de acțiune privind economia circulară, Regulamentul privind situațiile de urgență și reziliența pieței interne (IMERA), Regulamentul privind materiile prime critice, mecanismul de protecție civilă al Uniunii (UCPM), Directiva privind stocurile de petrol (în prezent în curs de revizuire), Regulamentul UE privind înmagazinarea gazelor, viitorul act legislativ privind medicamentele critice și Strategia privind contramăsurile medicale.

ce bunuri sunt esențiale pentru a face față potențialelor crize, guvernele și întreprinderile pot lua decizii în cunoștință de cauză și coordonate cu privire la modul optim de pregătire pentru eventualele deficite.

2. **Schimbul limitat de informații și coordonarea limitată dintre UE și statele membre, precum și între sectorul civil și cel militar.** Prin urmare, nu există o imagine de ansamblu adecvată a eforturilor de constituire de stocuri depuse de statele membre în întreaga UE, ceea ce, la rândul său, conduce la o utilizare sub nivelul optim a resurselor, capacităților și competențelor disponibile. În plus, barierele administrative, structurale și logistice care persistă în întreaga UE pot împiedica trimiterea pe teren transfrontalieră, transportul și accesul în scenarii de criză.
3. **Potențialul insuficient utilizat pentru cooperarea cu sectorul privat la nivel transsectorial și transfrontalier.** Sectorul privat dispune de competențe semnificative în ceea ce privește gestionarea stocurilor, logistica și trimiterea pe teren. Poate fi încurajată intensificarea cooperării structurale dintre sectorul public și cel privat în ceea ce privește constituirea de stocuri de urgență, schimbul de bune practici și lecțiile învățate la nivel transsectorial și transfrontalier.
4. **Cadrele naționale sau sectoriale existente care nu reflectă suficient rolul pe care îl pot juca acțiunile externe și instrumentele de cooperare în consolidarea pregătirii materiale la nivel național și la nivelul UE,** de exemplu în ceea ce privește securitatea lanțului de aprovizionare. Parteneriatele cu țările din afara UE și cu organizațiile internaționale pot contribui la consolidarea rezilienței reciproce și la asigurarea bunurilor esențiale.

Pentru pregătirea UE, este esențial să se abordeze această **lipsă a unei analize cuprinzătoare și comune pentru între toate părțile interesate relevante, la nivel transsectorial și transfrontalier**, și să se coordoneze eforturile de pregătire și răspuns rapid și eficace. Prin urmare, această strategie are o perspectivă **transsectorială și transfrontalieră**, pentru care UE poate oferi cea mai mare valoare adăugată.

Obiectivul general al acestei strategii este de a **îmbunătăți accesul la bunurile esențiale** în toate circumstanțele. Strategia va îmbunătăți **interoperabilitatea** sistemelor de stocare, atât la nivel național, cât și la nivelul UE, pe parcursul întregului ciclu de constituire a stocurilor – planificarea, achiziționarea, gestionarea și trimiterea pe teren a stocurilor. Strategia asigură **pregătirea materială**, ceea ce înseamnă pregătirea, disponibilitatea și accesibilitatea bunurilor esențiale ca parte a unui răspuns eficace la crize și conflicte. În același timp, sprijină și **autonomia strategică a UE**, prin reducerea dependențelor și a vulnerabilităților și prin consolidarea producției UE de bunuri esențiale.

Elaborarea unei strategii a UE de constituire de stocuri

Această strategie se bazează pe cadrele sectoriale existente ale UE și respectă principiile Strategiei privind o Uniune a pregătirii, prezentate mai jos.

- **O abordare integrată multirisc**, care să acopere întregul spectru de riscuri și amenințări naturale și antropice la adresa pregătirii materiale. Scopul său este de a aborda în mod cuprinzător riscurile și amenințările sporite la adresa securității aprovizionării, inclusiv un scenariu de conflict, precum și interacțiunea riscurilor și efectele în cascadă ale acestora.
- **O abordare la nivelul întregii administrații**, care să regrupeze toate părțile interesate relevante de la toate nivelurile de guvernare (local, regional, național și UE), care să

promoveze colaborarea, coerența politicilor și partajarea resurselor. Modalitățile prin care se poate realiza acest lucru includ o cooperare eficace între autoritățile civile și din domeniul apărării, precum și integrarea coerentă a dimensiunilor interne și externe.

- **O abordare la nivelul întregii societăți**, care să promoveze o cultură a pregătirii materiale favorabilă incluziunii, implicând toți actorii relevanți pentru securitatea aprovizionării, în special sectorul privat. De asemenea, aceasta urmărește să ajute cetățenii să devină actori ai propriei lor reziliențe, dispunând de resurse pentru a asigura o autonomie minimă de 72 de ore, ținând seama de nevoile lor specifice, astfel cum se subliniază în Strategia privind o Uniune a pregătirii.

În conformitate cu constatările de mai sus, această strategie identifică șapte domenii-cheie de acțiune ale UE:

1. îmbunătățirea coordonării între statele membre și cu UE;
2. analiză prospectivă, anticipare și planificare strategică;
3. acoperirea lacunelor prin constituirea de stocuri strategice la nivelul UE;
4. consolidarea unei infrastructuri logistice și de transport solide și interoperabile;
5. îmbunătățirea cooperării civil-militare;
6. încurajarea cooperării dintre sectorul public și cel privat;
7. încurajarea cooperării în domeniul acțiunii externe și al parteneriatelor internaționale.

Strategia se axează pe provocările transsectoriale, urmărind, în același timp, complementaritatea deplină cu acțiuni sectoriale specifice ⁽⁶⁾. Aceasta va fi pusă în aplicare în strânsă consultare cu statele membre și cu părțile interesate relevante, cu respectarea deplină a subsidiarității, a competențelor naționale și a particularităților statelor membre.

1. ÎMBUNĂTĂȚIREA COORDONĂRII ÎNTRE STATELE MEMBRE ȘI CU UE

Fiecare stat membru este responsabil de propria pregătire materială. Cu toate acestea, în cazul crizelor grave, pe termen lung, complexe și transfrontaliere, este esențial să se coordoneze măsurile naționale pentru a asigura o aprovizionare constantă cu bunuri esențiale și continuarea funcțiilor societale vitale. Coordonarea nu doar **încurajează solidaritatea, ci previne și perturbarea pieței unice**. Fără coordonare, statele membre ar putea concura pentru bunuri, capacități de producție, capacități de stocare și de trimitere pe teren și pot perturba buna funcționare a piețelor, ceea ce duce la suprapuneri inutile, costuri și răspunsuri ineficiente la situații de criză și la presiuni suplimentare asupra lanțurilor de aprovizionare deja fragile.

Ca un prim pas, **încrederea și înțelegerea reciprocă** trebuie consolidate, ținând seama de preocupările legate de securitatea națională. UE va dezvolta în continuare **instrumente securizate de schimb de informații** ⁽⁷⁾, pentru a permite statelor membre, Comisiei, agențiilor

⁽⁶⁾ De exemplu, noua strategie privind contramăsurile medicale și Planul strategic al UE pentru constituirea de stocuri de contramăsurile medicale [COM (2025)529 final], aferent acestei strategii.

⁽⁷⁾ Printre sistemele sectoriale existente de schimb de informații se numără, de exemplu, Sistemul Comunității Europene de schimb rapid de informații în caz de urgență radiologică (ECURIE) pentru urgențe radiologice și nucleare; Sistemul de alertă precoce și răspuns (SAPR) pentru amenințările biologice, chimice și necunoscute transfrontaliere grave la adresa sănătății (în temeiul Regulamentului 2022/2372); Sistemul comun de comunicare și informare în caz de urgență (CECIS) (în temeiul Deciziei 1313/2013/UE privind mecanismul de coordonare în materie de protecție civilă al Uniunii).

relevante ale UE și părților interesate să pună în comun informații privind lanțurile de aprovizionare, mecanismele de constituire de stocuri și planurile de trimitere pe teren. Aceste instrumente trebuie să fie bine protejate și să respecte cerințele de securitate ale UE. Schimbul de informații, inclusiv cu Organizația Tratatului Atlanticului de Nord (NATO), atunci când este cazul, ar trebui să sporească interoperabilitatea și, astfel, să îmbunătățească eficiența răspunsului comun în situații de criză.

În plus, **consolidarea sinergiilor și a interoperabilității** bunurilor stocate, a mecanismelor și a planurilor de trimitere pe teren în întreaga UE va duce la creșterea eficienței. **Coordonarea trebuie îmbunătățită în mai multe etape ale ciclului de constituire a stocurilor** – planificarea, achiziționarea, gestionarea și trimiterea pe teren a stocurilor. Aceasta trebuie să implice, de asemenea, o mai bună cooperare în ceea ce privește identificarea dependențelor critice din lanțul de aprovizionare, alinierea planurilor de diversificare și cooperarea cu autoritățile vamale pentru a facilita intrarea de bunuri esențiale în UE sau pentru a asigura aplicarea unor posibile restricții la export. Achizițiile publice comune și centralizate ⁽⁸⁾ pot optimiza în mod eficace achiziționarea de resurse și cooperarea dintre statele membre în ceea ce privește bunurile esențiale și trebuie îmbunătățite în continuare. Cooperarea privind amplasamentele sigure și strategice pentru bunurile esențiale în întreaga UE, având în vedere nevoile regionale, va spori reziliența și eficiența globală. Pot fi împărtășite cele mai bune practici și învățăminte în ceea ce privește gestionarea stocurilor, urmărirea în timp real, monitorizarea stării, alertele de expirare, rotația stocurilor, termenul de valabilitate și gestionarea deșeurilor.

Printre exemplele bune de inițiative sectoriale, care coordonează și **consolidează abordările statelor membre în materie de constituire de stocuri**, se numără mecanismele pentru produsele agroalimentare, factorii de producție agricolă esențiali și contramăsurile medicale. De asemenea, consolidarea stocurilor statelor membre poate fi luată în considerare pentru combustibilii nucleari, în cadrul punerii în aplicare a foii de parcurs privind încetarea importurilor de energie din Rusia. În sectorul produselor agroalimentare, mecanismul european de pregătire și răspuns în caz de criză în materie de securitate alimentară (EFSCM) trebuie aprofundat și operaționalizat pentru a spori schimbul de informații, transparența și solidaritatea în ceea ce privește constituirea de stocuri ⁽⁹⁾ între statele membre, părțile interesate și instituțiile UE, în coordonare cu instrumentele din cadrul organizării comune a piețelor agricole (OCP). În conformitate cu Pactul pentru o industrie curată, platforma pentru agregarea cererii și achiziționarea în comun de materii prime este un prim pas către înființarea unui Centru al UE pentru materii prime critice, care trebuie să contribuie la achiziționarea în comun a materiilor prime, să coordoneze stocurile strategice, să supravegheze monitorizarea lanțului de aprovizionare și să încurajeze investițiile. Trebuie asigurate învățarea și coordonarea transsectoriale.

Urmând modelul Rezervei europene de protecție civilă din cadrul mecanismului de protecție civilă al Uniunii (UCPM), trebuie explorate opțiuni pentru un sistem de schimb de informații pentru ca statele membre să notifice UE cu privire la orice **bunuri esențiale disponibile pentru transferul voluntar către un alt stat membru în timpul crizelor**. Aceasta poate include

⁽⁸⁾ Printre exemplele bune de noi inițiative privind agregarea cererii și achiziționarea în comun se numără AggregateEU, viitoarele mecanisme privind hidrogenul și Centrul UE pentru materii prime critice. Achiziționarea în comun de contramăsuri medicale se realizează din 2014.

⁽⁹⁾ În conformitate cu cerințele UE în materie de siguranță alimentară și cu legislația în materie de concurență.

coordonarea costurilor de transport și de trimitere pe teren prin intermediul Comisiei în cadrul UCPM. În final, stabilirea unor criterii comune pentru eliberarea coordonată a stocurilor în timpul situațiilor de urgență este esențială.

Acțiuni-cheie:

- Comisia va institui o **rețea de constituire de stocuri la nivelul UE** împreună cu statele membre. Rețeaua va fi un forum de discuții și va avea un rol consultativ. Fără a aduce atingere rolului Consiliului în această privință, această rețea trebuie să discute despre cele mai bune practici în ceea ce privește analiza prospectivă, anticiparea, planificarea strategică și evaluarea eficienței din punctul de vedere al costurilor și să elaboreze liste dinamice, actualizate periodic, neexhaustive de bunuri esențiale, adaptate la diferite scenarii de criză și regiuni, ținând seama de listele sectoriale existente⁽¹⁰⁾. Rețeaua trebuie să formuleze recomandări cu privire la aspecte precum cerințele referitoare la volum, sistemele de supraveghere aferente și coordonarea cerințelor minime.
- În cadrul acestei noi rețele de constituire de stocuri la nivelul UE, Comisia va spori **interoperabilitatea stocurilor și a mecanismelor de constituire de stocuri, va promova schimburile de bune practici** și va colabora cu statele membre pentru a stabili **criterii și proceduri transsectoriale** la nivelul UE pentru elementele operaționale din ciclul de constituire de stocuri.
- Ținând seama de sistemele sectoriale existente, Comisia va analiza fezabilitatea instituirii **unei platforme pentru schimburi securizate și detaliate de date** între UE și statele membre cu privire la stocurile de urgență, pe baza capacităților Centrului de coordonare a răspunsului la situații de urgență.
- Comisia va continua să **promoveze mecanisme centralizate și/sau comune de achiziții publice** în toate sectoarele, pe baza unor modele precum acordul de achiziții publice de contramăsuri medicale sau achiziționarea de bunuri relevante în situații de criză în cadrul Regulamentului privind situațiile de urgență și reziliența pieței interne (IMERA), rescEU sau al platformei pentru agregarea cererii și achiziționarea în comun de materii prime pentru a optimiza achiziționarea de resurse. În plus, Comisia va revizui cadrul privind achizițiile publice, astfel cum a anunțat în Strategia privind o Uniune a pregătirii.

2. ANALIZĂ PROSPECTIVĂ, ANTICIPARE ȘI PLANIFICARE STRATEGICĂ

Analiza prospectivă și anticiparea, identificarea amenințărilor în timp util (și a oportunităților de constituire de stocuri) sunt esențiale pentru planificarea eficace a cerințelor privind aprovizionarea și constituirea de stocuri de bunuri esențiale. În plus, planificarea strategică este necesară pentru a stabili măsurile cele mai adecvate, relevante din punctul de vedere al timpului și eficiente din punctul de vedere al costurilor pentru a se asigura că bunurile esențiale sunt disponibile și pregătite în caz de criză sau conflict. Cadrele juridice ale UE rămân fragmentate

⁽¹⁰⁾ Sau să se bazeze pe liste care pot fi elaborate în cadrul unor mecanisme relevante, cum ar fi Regulamentul privind situațiile de urgență și reziliența pieței interne, și să le completeze.

în această privință ⁽¹¹⁾, iar practicile diferă de la un stat membru la altul. În unele domenii, cum ar fi cablurile submarine și securitatea rețelelor energetice terestre, spațiul, apărarea, produsele agroalimentare și factorii de producție agricolă esențiali, asistența medicală și substanțele chimice pentru tratarea apei, trebuie abordată lipsa unor mecanisme la nivelul UE pentru asigurarea aprovizionării și a rezilienței.

În cadrul Strategiei privind o Uniune a pregătirii, UE va efectua **o evaluare cuprinzătoare a riscurilor și a amenințărilor**. Evaluarea va oferi informații mai aprofundate cu privire la scenariile de criză și de conflict și va spori gradul de sensibilizare cu privire la riscurile transsectoriale și transfrontaliere pentru funcțiile societale vitale. Acest lucru trebuie să sprijine **schimburile cu statele membre privind evaluările riscurilor, planificarea și identificarea lacunelor în ceea ce privește bunurile esențiale și oportunitățile de aprovizionare** și, în cele din urmă, să faciliteze o înțelegere comună a nevoilor critice. Printre exemplele de bune practici actuale în acest sens se numără comitetul înființat în cadrul IMERA și Mecanismul european de pregătire și răspuns în caz de criză în materie de securitate alimentară (EFSCM).

În plus, la nivelul UE, informațiile din **evaluările existente ale riscurilor și amenințărilor** ⁽¹²⁾ și **din sistemele de monitorizare a lanțului de aprovizionare** ⁽¹³⁾ trebuie să fie reunite și actualizate periodic, integrând studii prospective privind evoluțiile pe termen lung în materie de securitate a aprovizionării ⁽¹⁴⁾. Sistemele automatizate de monitorizare în timp real, eventual sprijinite de inteligența artificială, după caz, ar putea anticipa și urmări într-un mod mai eficace

⁽¹¹⁾ Unele cadre juridice existente sau propuse ale UE includ măsuri de asigurare a disponibilității unor bunuri esențiale specifice, cum ar fi gazele și petrolul, contramăsurile medicale, medicamentele esențiale, materiile prime, capacitățile de protecție civilă, semiconductorii, vaccinurile de origine animală și bancnotele euro. Totuși, aceste măsuri au adesea un domeniu de aplicare limitat. IMERA acoperă un spectru mai larg și poate identifica bunurile relevante în situații de criză dacă sunt activate în regimul său de vigilență sau de urgență.

⁽¹²⁾ Evaluări periodice obligatorii ale riscurilor: Directiva (UE) 2022/2557 privind reziliența entităților critice, Directiva (UE) 2020/2184 privind apa potabilă; rapoarte privind situația amenințărilor: rapoarte anuale ([ENISA](#)) privind situația amenințărilor la adresa securității cibernetice și rapoarte bienale privind situația securității cibernetice; evaluarea vulnerabilităților lanțului de aprovizionare cu medicamente esențiale în propunerea Comisiei de revizuire a legislației farmaceutice [COM (2023) 193 final]; studii specifice privind vulnerabilitățile lanțului de aprovizionare: [Evaluarea vulnerabilităților lanțului de aprovizionare în prima tranșă de medicamente esențiale](#), HERA 2024; [Riscuri și vulnerabilități în lanțul de aprovizionare cu alimente al UE](#), JRC 2023; platforme pentru evaluări și analize periodice: [Observatorul UE pentru tehnologii critice](#); studii de piață ad-hoc privind cererea și oferta: [Studiul UE privind piața securității](#), 2022; alte evaluări relevante ale riscurilor: [Evaluarea europeană a riscurilor climatice](#), Agenția Europeană de Mediu, 2024; [Evaluări ale riscurilor pentru domeniile tehnologice critice](#) în contextul Strategiei de securitate economică.

⁽¹³⁾ Printre exemplele de astfel de monitorizări se numără [sistemul SCAN de notificare a alertelor privind lanțul de aprovizionare](#), un instrument de monitorizare în timp cvasi-real, utilizat pentru materiile prime esențiale din tehnologiile verzi și anumite lanțuri de aprovizionare cu semiconductori; [tablourile de bord privind aprovizionarea cu alimente și securitatea alimentară ale UE](#); sinteze privind stocurile de țiței și/sau de produse petroliere în temeiul Directivei UE privind stocurile de petrol; monitorizarea de către [Agenția de Aprovizionare a Euratom](#) a uraniului slab îmbogățit cu dozaj ridicat și a radioizotopilor de uz medical; [Platforma europeană de monitorizare a deficitelor](#) privind disponibilitatea, oferta și cererea de medicamente de uz uman în anumite situații; [Sistemul de supraveghere vamală al UE](#), care monitorizează circulația în spre și dinspre UE și protejează împotriva fraudei și a comerțului ilicit cu bunuri esențiale.

⁽¹⁴⁾ [Analiza lanțului de aprovizionare și previziunile privind cererea de materiale în tehnologii și sectoare strategice în UE](#) – un studiu prospectiv, Comisia Europeană, 2023.

perturbările pieței ⁽¹⁵⁾. O mai bună coordonare a diferitelor instrumente **va îmbunătăți conștientizarea transsectorială și transfrontalieră a riscurilor și a penuriei de bunuri esențiale** și va preveni dublarea eforturilor.

Această coordonare îmbunătățită ia în considerare inclusiv principiul **solidarității UE în ceea ce privește modalitățile de planificare** (de exemplu, sprijinul acordat de un stat membru altui stat membru sau din stocurile strategice ale UE) pentru a evita sau a depăși deficitele de aprovizionare sau perturbarea lanțului de aprovizionare cu costuri ridicate și consecințe grave și pentru a facilita posibila circulație dintr-un stoc dintr-o țară în alta în UE.

Statele membre trebuie să discute despre **domeniul de aplicare țintă** al stocurilor (pe baza evaluărilor riscurilor descrise mai sus, pentru a stabili domeniile prioritare) și **nivelurile minime adecvate ale stocurilor** în circumstanțe specifice din diferite sectoare, inclusiv pentru a evita stocarea excesivă a deșeurilor. O abordare comună în ceea ce privește stabilirea volumelor de bunuri și nevoi esențiale va conduce la niveluri comparabile de pregătire materială în întreaga UE, consolidând gradul general de pregătire și reziliența, solidaritatea și cooperarea eficace și evitând denaturarea funcționării normale și a durabilității pieței interne.

Întrucât constituirea de stocuri este costisitoare și poate provoca dezechilibre la nivelul pieței, statele membre și UE **ar trebui să evalueze diferite modalități de asigurare a disponibilității bunurilor esențiale** în procesul lor de planificare și să evalueze metodologia corespunzătoare de constituire de stocuri. Aceasta trebuie să includă: impactul potențial al unui risc asupra unei funcții societale vitale; caracterul critic în timp al unui răspuns; suprapunerea dintre instrumente și redundanța. De asemenea, trebuie luate în considerare disfuncționalitățile pieței, disponibilitatea capacităților de producție și de reciclare și dependențele UE de alte țări – în contextul tensiunilor geopolitice tot mai mari.

Constituirea de stocuri sau alte măsuri pentru pregătirea materială trebuie concepute astfel încât să reducă la minimum denaturările pieței și să evite efectele negative ale dinamicii normale a cererii și ofertei. Există o serie de modalități prin care lanțurile de aprovizionare pot deveni mai flexibile și mai reziliente, de exemplu prin învățarea din cele mai bune practici din statele membre și din țările terțe, investițiile în cercetare și inovare, stimularea autonomiei UE și a statelor sale membre, creșterea eficienței și a circularității materialelor expuse riscului și identificarea alternativelor. De asemenea, trebuie să se ia în considerare instituirea unor acorduri cu sectorul privat ⁽¹⁶⁾ pentru furnizarea de bunuri esențiale într-un termen scurt în situații de urgență.

Acțiuni-cheie:

- Comisia va **cartografia mecanismele sectoriale de monitorizare a lanțului de aprovizionare** și va include **evaluările riscurilor în materie de securitate a aprovizionării și ale vulnerabilității lanțului de aprovizionare** în evaluarea

⁽¹⁵⁾ Propunerea de [reformă vamală a UE](#), în special Platforma de date vamale a UE, este relevantă, cu scopul de a îmbunătăți gestionarea riscurilor prin schimbul și analiza în timp real a datelor în toate statele membre, pentru a asigura o mai bună protecție împotriva fraudei și a comerțului ilicit, precum și prin colectarea și analizarea informațiilor relevante privind bunurile esențiale.

⁽¹⁶⁾ A se vedea, de asemenea, capitolul 6 Încurajarea cooperării dintre sectorul public și cel privat.

cuprinzătoare a riscurilor și a amenințărilor la nivelul UE avută în vedere (acțiuni-cheie în cadrul strategiei privind o Uniune a pregătirii). Viitorul Centru de coordonare a crizelor al UE va anticipa și va monitoriza riscurile legate de crizele transsectoriale.

3. ACOPERIREA LACUNELOR PRIN CONSTITUIREA DE STOCURI STRATEGICE LA NIVELUL UE

Pandemia de COVID-19 a demonstrat că sistemele naționale, chiar și atunci când sunt bine coordonate, pot deveni rapid incapabile să furnizeze bunuri esențiale. Au fost necesare acțiuni suplimentare la nivelul UE pentru a face față unei penurii generalizate și simultane în toate statele membre, inclusiv în regiunile ultraperiferice. Crize complexe similare, în care toate țările se confruntă în același timp cu aceleași deficite, vor apărea probabil din ce în ce mai frecvent în viitor; prin urmare, este necesar **să se dezvolte în continuare constituirea de stocuri strategice la nivelul UE**. Până în prezent, abordarea la nivelul UE a fost sectorială și limitată:

de exemplu, UCPM menține rezerve strategice la nivelul UE în cadrul inițiativei rescEU pentru trimiterea pe teren rapidă în situații de urgență, inclusiv răspunsul în caz de dezaastre și contramăsurile medicale. ReliefEU, Capacitatea de răspuns umanitar european, deține stocuri de provizii umanitare la nivel mondial. În ceea ce privește sănătatea animală, Comisia menține bănci de antigeni și vaccinuri de urgență pentru bolile transfrontaliere. Agenția Europeană pentru Siguranță Maritimă are nave de rezervă în caz de deversări de petrol. Banca Centrală Europeană gestionează o rezervă strategică de bancnote. Alte exemple de abordare a constituirii de stocuri la nivelul UE în domeniul energiei sunt foaia de parcurs REPowerEU, care stabilește o eliminare coordonată, sigură și treptată a importurilor de gaze, petrol și energie nucleară din Rusia, precum și constituirea de stocuri de componente-cheie pentru a asigura redresarea rapidă în urma întreruperilor transportului și distribuției de energie.

Dintre aceste mecanisme de constituire de stocuri la nivelul UE, **rescEU** este unul dintre cele mai adaptabile și mai mari la nivel transsectorial. Acesta se află în centrul mecanismelor UE de constituire de stocuri de urgență, într-un context în care există modalități de constituire de stocuri la nivelul UE în anumite sectoare.

În viitor, UE trebuie **să mențină și să extindă rezervele strategice ale UE**, pe baza modelului rescEU (a se vedea anexa 2 pentru mai multe detalii privind consolidarea rezervei rescEU existente și posibile căi pentru viitor). Comisia va evalua oportunitatea extinderii rezervelor strategice la alte tipuri de capacități pentru care sunt identificate lacune.

Această analiză trebuie să fie însoțită de alte **analize și identificări ale lacunelor din sectoarele care nu sunt legate în mod tradițional de protecția civilă**, cum ar fi cele care figurează în recenta Strategie europeană pentru reziliența în domeniul apei și în Planul de acțiune al UE privind securitatea cablurilor. De exemplu, modulele funcționale de reparare a cablurilor ar putea face parte din strategia UE de constituire de stocuri pentru a asigura recuperarea promptă în urma perturbărilor energetice sau optice ale funcționării cablurilor. Pentru anumite bunuri, cum ar fi pământurile rare și magneții permanenți, stocurile de urgență

pot fi, de asemenea, un tampon până când lanțurile de aprovizionare afectate de perturbări se adaptează la o nouă realitate.

Vor fi luate în considerare, de asemenea, **cooperarea consolidată între sectorul public și cel privat** și soluțiile mai inovatoare, cum ar fi stocurile virtuale și stocurile gestionate de vânzători. De exemplu, în 2026, Comisia va înființa un **Centru al UE pentru materii prime critice** pentru a achiziționa în comun materii prime în numele întreprinderilor interesate și în cooperare cu statele membre. Monitorizarea lanțului de aprovizionare și coordonarea stocurilor strategice sunt marcate ca fiind potențiale sarcini suplimentare ⁽¹⁷⁾.

De asemenea, Comisia va continua să se asigure că sunt urmate **practici eficiente de gestionare a stocurilor**, adaptate în mod specific tipului și naturii rezervei. Practicile eficiente de gestionare a stocurilor nu se referă numai la existența unor tehnologii sau a unor sisteme avansate, ci și la existența unor profesioniști calificați pentru a proiecta și a gestiona stocurile, în special în ceea ce privește răspunsul la dezastre naturale și situații de urgență. Facilitarea formării și dezvoltării forței de muncă în acest domeniu este o componentă-cheie a îmbunătățirii continue și a eficienței.

Gestionarea eficientă a stocurilor include practici precum rotația și reprovizionarea cu bunuri și utilizarea donațiilor de articole aproape de data expirării. Aceasta implică, de asemenea, evaluarea posibilității de a crea stocuri virtuale și de a încheia acorduri cu operatorii din sectorul privat pentru furnizarea de bunuri specifice, în perioade de criză. În această privință, Comisia va analiza, de asemenea, returnarea bunurilor care pot fi reutilizate după o primă trimitere pe teren, pentru a maximiza valoarea adăugată a activelor rescEU.

Punerea în aplicare a acestei strategii ar trebui să țină seama și de dificultățile legate de constituirea de stocuri și de aprovizionare specifice produselor care pot fi depozitate numai pe o perioadă scurtă de timp, cum ar fi radioizotopii de uz medical și materiile sursă necesare pentru producerea acestora.

Acțiuni-cheie:

- Comisia **va consolida rescEU** ca rezervă de capacități de răspuns la nivelul UE. Acesta se va extinde pentru a cuprinde mai multe capacități, în urma consultării cu statele membre și pe baza unei evaluări a lacunelor, care ia în considerare, de asemenea, potențialul de reducere a vulnerabilității prin optimizarea utilizării resurselor și posibila înlocuire (a se vedea anexa 2);
- Comisia **va asigura refacerea stocurilor rescEU după trimiterea pe teren**, urmărind o abordare proactivă a dezvoltării capacităților rescEU;
- Comisia va depune eforturi în vederea consolidării instrumentelor existente **pentru a canaliza asistența în natură a sectorului privat în cadrul rescEU**, atât pentru pregătire, cât și pentru răspuns, ca o completare a stocurilor strategice ale UE.

⁽¹⁷⁾ [Pactul pentru o industrie curată](#): o foaie de parcurs comună pentru competitivitate și decarbonizare, COM(2025) 85 final. Orice astfel de achiziționare în comun se va efectua în conformitate cu normele UE în materie de concurență.

4. CONSOLIDAREA UNEI INFRASTRUCTURI LOGISTICE ȘI DE TRANSPORT SOLIDE ȘI INTEROPERABILE

Asigurarea disponibilității bunurilor esențiale în perioade de criză la nivel transsectorial și transfrontalier depinde de o infrastructură solidă și interoperabilă de transport, logistică și stocare. Acest lucru se aplică pe parcursul întregului ciclu de constituire a stocurilor, de la gestionarea lanțurilor de aprovizionare până la trimiterea pe teren, și implică toate părțile – statele membre, Comisia, sectorul militar și sectorul privat. Perturbările din lanțurile logistice pot avea un impact grav asupra răspunsului la criză, atât la nivel național, cât și la nivelul UE.

UE trebuie să consolideze cooperarea și coordonarea pentru a crea **politici și cadre de reglementare adaptabile pentru circulația transfrontalieră în perioade de criză** și de perturbare. Aceasta include simplificarea procedurilor de deplasare și alocare transfrontalieră a resurselor și asigurarea unei flexibilități specifice în ceea ce privește reglementările în domeniul transporturilor ⁽¹⁸⁾. Această abordare trebuie luată în considerare în contextul lucrărilor în curs și viitoare privind mobilitatea militară, în cadrul cărora facilitarea transportului transfrontalier fără sincope la nivelul UE al echipamentelor și personalului militar, în special în perioade de criză și de perturbări, este esențială pentru îmbunătățirea gradului de pregătire, a capacității de reacție și a poziției de descurajare credibile a UE.

În plus, UE trebuie să se asigure că **infrastructura sa de stocare** este rezilientă, sigură și **accesibilă**. **Schimbul de informații privind nevoile și**, acolo unde este posibil, **locurile** de depozitare este esențial pentru dezvoltarea rețelei de transport în consecință. Constituirea de stocuri poate contribui și la protejarea **disponibilității bunurilor necesare pentru a menține entități de transport critice reziliente** care să asigure continuitatea activității și să mențină funcții vitale de transport și logistică.

În final, sistemele de transport și logistică civile și militare interoperabile sunt esențiale pentru a asigura circulația rapidă a personalului, a echipamentelor și a stocurilor în întreaga UE în timpul crizelor și al conflictelor. Investițiile în infrastructura și activele critice de transport trebuie să valorifice **potențialul lor de dublă utilizare**. Planificarea locurilor de constituire de stocuri civile trebuie să fie mai bine coordonată cu lucrările în curs la nivelul UE privind **mobilitatea militară** și, în special, cu viitorul pachet privind mobilitatea militară. Orice evaluare a riscurilor de constituire de stocuri trebuie **să identifice și să evite blocajele la nivelul rutelor și nodurilor strategice de transport**.

⁽¹⁸⁾ De exemplu, în timpul crizei provocate de pandemia de COVID-19, inițiativa privind culoarele verzi a urmărit să asigure faptul că punctele de trecere a frontierei, inclusiv verificările și screeningurile pentru lucrătorii din transporturi, nu necesitau mai mult de 15 minute. Ca răspuns la blocarea de către Rusia a circulației bunurilor către și dinspre Ucraina prin porturile sale de la Marea Neagră, Comisia a introdus Planul de acțiune pentru culoarele de solidaritate, ajutând Ucraina să exporte și să importe bunuri utilizând rute logistice alternative pe căi feroviare, rutiere și pe căile navigabile interioare. În timpul crizelor menționate anterior, sistemul de gestionare a riscurilor în domeniul vamal (CRMS2), cu schimbul de informații legate de riscurile vamale, a permis evaluări mai rapide și mai precise ale riscurilor prin valorificarea automatizării, precum și schimbul de informații. Acest lucru a permis autorităților vamale să identifice rapid transporturile cu risc ridicat, accelerând în același timp vămuirea bunurilor critice.

Acțiuni-cheie:

- Comisia va facilita **cooperarea dintre rețeaua de puncte de contact naționale în domeniul transporturilor** pentru o mai bună coordonare în sectorul transporturilor și **rețeaua de constituire de stocuri la nivelul UE**;
- pe baza proceselor existente, Comisia, împreună cu agențiile relevante și cu alte părți interesate, va depune eforturi pentru a promova **pregătirea pentru situații de criză** în conformitate cu Planul de urgență al UE pentru transporturi ⁽¹⁹⁾;
- acordând atenția cuvenită preocupărilor relevante în materie de securitate, Comisia și Serviciul European de Acțiune Externă (SEAE), împreună cu statele membre, vor depune eforturi pentru a alinia mai bine **locurile de constituire de stocuri la mobilitatea militară a UE**. De asemenea, acestea vor promova investițiile în infrastructura de transport și în activele de transport cu potențial de dublă utilizare.

5. ÎMBUNĂTĂȚIREA COOPERĂRII CIVIL-MILITARE

În numeroase scenarii de criză, cum ar fi fenomenele meteorologice extreme, autoritățile civile au nevoie de sprijin militar. În schimb, o abordare care ține seama de toate riscurile în ceea ce privește pregătirea materială a UE implică pregătirea pentru crize și conflicte la scară largă, în care cooperarea civil-militară este indispensabilă. Combaterea și gestionarea eficace a consecințelor tuturor formelor de atacuri, inclusiv ale amenințărilor hibride și ale agresiunii armate, depind în mod semnificativ de capacitățile și resursele civile. Pentru a-și dezvolta și menține pregătirea materială, capacitatea logistică și reziliența, armata se bazează pe funcționarea unor sisteme societale mai ample.

De exemplu, Strategia privind contramăsurile medicale subliniază că, deseori, contramăsurile medicale necesare pentru uz civil în spitale sau pentru uz militar în prima linie sunt aceleași. **Sporirea cooperării civil-militare privind contramăsurile medicale** consolidează pregătirea societală și militară pentru situații de urgență și stimulează producția și capacitatea de trimitere pe teren.

Actuala propunere a Comisiei pentru Programul privind industria europeană de apărare (EDIP) conține propuneri majore privind activitățile de constituire de stocuri militare, precum și noi elemente relevante pentru **cooperarea civil-militară în ceea ce privește pregătirea materială**. Acesta subliniază necesitatea unui regim al UE pentru securitatea aprovizionării industriei de apărare, care trebuie să permită UE și statelor membre să anticipeze și să abordeze consecințele crizelor de aprovizionare prin diverse acțiuni, cum ar fi **adaptarea produselor civile și crearea de stocuri strategice**. După intrarea sa în vigoare, EDIP ar oferi un cadru pentru consolidarea în continuare a cooperării privind constituirea de stocuri militare, de exemplu prin sprijin financiar pentru activitățile de constituire de stocuri legate de apărare ale statelor membre. Există un potențial clar de creștere a **interoperabilității, interschimbabilității și complementarității resurselor civile și de apărare, a produselor cu dublă utilizare și/sau a stocurilor comune**, după caz, pentru ambele sectoare, inclusiv pentru infrastructura cu dublă utilizare pentru comunicațiile spațiale, navigație și observare.

⁽¹⁹⁾ Un plan de urgență pentru sectorul transporturilor [COM(2022) 211 final].

În același timp, există posibilitatea **consolidării cooperării și coordonării între părțile interesate civile și militare în ceea ce privește pregătirea materială**, inclusiv partenerii care împărtășesc aceeași viziune, în special NATO. Domeniile relevante pentru intensificarea cooperării și a coordonării pot include **securitatea aprovizionării și a stocurilor, securitatea energetică și a apei, contramăsurile medicale și gestionarea strategică a resurselor**.

Acțiuni-cheie:

- Împreună cu SEAE, Comisia va facilita **discuțiile din cadrul rețelei de constituire de stocuri la nivelul UE pentru a face schimb de bune practici privind cooperarea civil-militară**, în special pentru a explora modul în care stocurile civile ar putea lua în considerare cerințele și nevoile militare;
- împreună cu SEAE, Comisia va **extinde cooperarea existentă cu NATO în materie de personal**, în special prin intermediul dialogului structurat privind reziliența, pentru a aborda pregătirea materială și constituirea de stocuri.

6. ÎNCURAJAREA COOPERĂRII DINTRE SECTORUL PUBLIC ȘI CEL PRIVAT

În fiecare zi, întreprinderile achiziționează, produc, stochează și distribuie bunuri esențiale și gestionează infrastructura critică. Cu toate acestea, ele sunt din ce în ce mai expuse la riscuri și amenințări care le pot afecta lanțurile de aprovizionare și operațiunile normale. În situații de criză, aceste perturbări ar putea constitui riscuri grave pentru societate. În plus, sectorul privat dispune de competențe semnificative relevante pentru pregătirea materială, astfel cum se recunoaște în Strategia europeană pentru securitate economică. Implicarea întreprinderilor în toate etapele constituirii stocurilor – anticiparea, gestionarea lanțurilor de aprovizionare, capacitățile de producție, achiziționarea, gestionarea stocurilor și trimiterea pe teren – este esențială pentru creșterea eficienței. La nivelul UE, există deja diferite cadre care facilitează cooperarea dintre sectorul public și cel privat în această privință ⁽²⁰⁾, **dar o abordare transsectorială și la nivelul UE mai cuprinzătoare** va contribui la coordonarea și completarea acestor inițiative existente.

Grupul operativ pentru pregătire public-privat, care urmează să fie instituit în cadrul Strategiei privind o Uniune a pregătirii, se va adresa în mod eficace reprezentanților relevanți ai întreprinderilor pentru a construi o formă de pregătire mai flexibilă, care să poată aborda sau anticipa blocajele sau riscurile din lanțul de aprovizionare și să sprijine constituirea de stocuri și producția de urgență, atunci când este necesar. Grupul operativ public-privat pentru pregătire trebuie să contribuie în mod relevant la rețeaua de constituire de stocuri la nivelul UE.

Cooperarea în cadrul Grupului operativ public-privat în materie de pregătire poate facilita o **cartografiere a principalelor întreprinderi europene care iau parte la pregătirea**

⁽²⁰⁾ Mecanismul european de pregătire și răspuns în caz de criză în materie de securitate alimentară (EFSCM), Directiva NIS2 și Directiva privind reziliența entităților critice (CER) [nr. 2022/2555 și, respectiv, Directiva (UE) 2022/2557], UCPM, Regulamentul privind materiile prime critice, Directiva privind apele uzate urbane, Regulamentul privind medicamentele critice, Strategia europeană privind reziliența în domeniul apei și Strategia privind contramăsurile medicale. În unele domenii, cererile de informații obligatorii pot fi adresate operatorilor privați într-o situație de urgență (de exemplu, Regulamentul privind cipurile, EDIP, IMERA, Regulamentul privind un cadru de urgență pentru contramăsuri medicale).

materială, pe baza unor criterii clare. Cooperarea ar trebui și să promoveze schimbul de bune practici pentru a sprijini **eforturile depuse de statele membre și de întreprinderi pentru a deveni mai reziliente** la șocurile interne și externe la care sunt expuse mecanismele de constituire de stocuri, în conformitate cu normele și principiile concurenței și ale pieței unice, precum și cu posibilele cerințe minime viitoare în materie de pregătire avute în vedere în Strategia privind o Uniune a pregătirii.

În plus, UE trebuie să faciliteze cooperarea dintre UE, statele membre și industrie în ceea ce privește **dezvoltarea de instrumente pentru schimbul de informații** privind lanțurile de aprovizionare critice și constituirea de stocuri, pe baza cadrelor sectoriale existente și cu respectarea deplină a legislației UE din domeniul concurenței.

În plus, este necesar un model al UE de dialog proactiv între sectorul public și cel privat pentru a asigura **continuitatea activității în timpul crizelor**. Ar putea fi benefică elaborarea de proceduri pentru furnizarea de bunuri esențiale în situații de urgență, pentru operațiuni comune de constituire de stocuri și pentru parteneriate în situații de criză cu întreprinderile de logistică. Competențele sectorului privat trebuie utilizate pentru promovarea **dezvoltării unei gestionări inovatoare a stocurilor**, inclusiv a stocurilor virtuale.

Statele membre au pus în aplicare **modele de succes pentru a stimula cooperarea sectorului privat** în ceea ce privește constituirea de stocuri strategice pentru a **compensa costurile suplimentare implicate de constituirea de stocuri**, de exemplu stimulente fiscale și scheme de garantare. Aceste modele trebuie explorate în continuare împreună cu sectorul privat și comunicate între statele membre.

Acțiuni-cheie:

- **Rețeaua de constituire de stocuri la nivelul UE va cartografia și va identifica cele mai bune practici, soluții noi și stimulente** care vor face ca întreprinderile să devină atractive pentru a contribui la creșterea rezilienței și la furnizarea de bunuri esențiale. Aceasta va corela acest aspect cu reflecțiile privind autonomia strategică;
- **o componentă de lucru specifică în cadrul Grupului operativ pentru pregătire public-privat** prevăzut în cadrul strategiei privind o Uniune a pregătirii va discuta criteriile care urmează să fie utilizate pentru cartografierea principalelor întreprinderi europene implicate în producerea de bunuri esențiale și va facilita schimbul de bune practici în ceea ce privește asigurarea bunurilor esențiale în situații de criză, acoperind securitatea lanțului de aprovizionare, eficiența resurselor și circularitatea, interoperabilitatea, modelele inovatoare de constituire de stocuri, gestionarea stocurilor, asigurarea rotației stocurilor și trimiterea pe teren a stocurilor.

7. ÎNCURAJAREA COOPERĂRII ÎN DOMENIUL ACȚIUNII EXTERNE ȘI AL PARTENERIATELOR INTERNAȚIONALE

În lumea interconectată de astăzi, asigurarea accesului la bunuri esențiale în timpul crizelor se bazează pe lanțurile de aprovizionare globale. Securitatea și reziliența UE și a țărilor învecinate sunt strâns legate între ele și constituie un factor de stabilitate. Prin promovarea parteneriatelor internaționale, prin schimbul de bune practici și prin utilizarea instrumentelor sale de politică externă, UE își poate îmbunătăți gradul de pregătire materială.

UE ar trebui să consolideze și mai mult **cooperarea cu țările învecinate în ceea ce privește pregătirea materială**, pe baza cooperării existente, de exemplu cu statele participante la UCPM ⁽²¹⁾ sau cu țările partenere în cadrul Sistemului de schimb de informații în caz de urgență radiologică al Comunității Europene (ECURIE) pentru urgențele de acest tip ⁽²²⁾. Noul Pact pentru Mediterana, care urmează să fie prezentat, va oferi noi oportunități pentru relațiile cu țările din bazinul mediteraneeen și din Orientul Mijlociu, iar Strategia UE pentru regiunea Mării Negre ⁽²³⁾, prezentată recent, va spori gradul de pregătire al Europei prin îmbunătățirea legăturilor de transport, energetice și digitale. Finanțarea din partea unor instrumente precum Instrumentul de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională (IVCDCI – Europa globală) sau Instrumentul de asistență pentru preaderare III sunt esențiale pentru crearea rezilienței reciproce. În plus, UE trebuie să tragă învățăminte în mod specific din experiența Ucrainei în ceea ce privește asigurarea aprovizionării cu bunuri esențiale în timpul unui conflict armat. De asemenea, UE trebuie să includă Ucraina într-un mod mai sistematic în eforturile sale de constituire de stocuri, inclusiv în lanțurile de aprovizionare europene, având în vedere experiențele Ucrainei.

Pentru a reduce vulnerabilitățile lanțului de aprovizionare și pentru a-și consolida autonomia strategică, UE trebuie să consolideze acordurile și alianțele internaționale strategice existente și, după caz, să dezvolte în continuare sau să creeze **parteneriate adaptate și reciproc avantajoase cu țări din afara UE** în sectoare precum energia, sănătatea, apa, apărarea și materiile prime, contribuind în același timp la dezvoltarea durabilă. Parteneriatele reciproc avantajoase din cadrul **strategiei Global Gateway** trebuie să fie mobilizate atunci când este cazul. În plus, trebuie să se utilizeze instrumente precum acordurile de liber schimb, parteneriatele pentru comerț și investiții curate, parteneriatele strategice privind materiile prime sau, în viitor, parteneriatele strategice privind medicamentele esențiale și parteneriatele digitale.

UE trebuie să intensifice în continuare **cooperarea cu organizațiile internaționale și în forurile multilaterale**. De exemplu, participarea UE la Agenția Internațională a Energiei (AIE), în special la Programul de securitate privind mineralele critice, și parteneriatul UE cu Organizația Japoniei pentru metale și securitate energetică (JOGMEC) pentru urmărirea materiilor prime critice sunt demne de remarcat, la fel ca și implicarea în Gavi, Alianța pentru vaccinuri în sectorul sănătății, pentru constituirea de stocuri de vaccinuri în lume.

De asemenea, UE trebuie să utilizeze **politici economice și de cooperare externe pentru a sprijini infrastructura de transport, logistică și digitală relevantă**. Accesul deschis și sigur la bunurile comune și domeniile strategice globale, cum ar fi rutele maritime de aprovizionare și cablurile submarine, este, de asemenea, vital pentru securitatea aprovizionării. Cablul submarin MEDUSA, sprijinit de Comisia Europeană și de inițiativa EIB Global a Băncii Europene de Investiții, va asigura o conectivitate de mare viteză între țărmurile nordice și sudice ale Mediteranei și va fi extins la Africa de Vest. În plus, coridorul de transport transcaspic și

⁽²¹⁾ Albania, Bosnia și Herțegovina, Islanda, Moldova, Muntenegru, Macedonia de Nord, Norvegia, Serbia, Turcia și Ucraina.

⁽²²⁾ Decizia Consiliului din 14 decembrie 1987 privind procedura comunitară de schimb rapid de informații în caz de urgență radiologică și Recomandarea 2000/473/Euratom. Toate statele membre ale UE sunt părți, precum și Muntenegru, Macedonia de Nord, Norvegia, Serbia și Elveția.

⁽²³⁾ JOIN(2025) 135 final – Abordarea strategică a Uniunii Europene pentru regiunea Mării Negre.

cele 12 coridoare prioritare Global Gateway din Africa sunt exemple emblematice ale atenției acordate de UE stabilirii unor rute de transport alternative și durabile. Coridorul Economic India-Orientul Mijlociu – Europa (IMEC) propus va avea potențialul de a consolida conectivitatea pe continente.

În elaborarea strategiilor sale de constituire de stocuri, UE trebuie să se asigure că astfel de măsuri nu aduc atingere securității alimentare la nivel mondial. În acest context, UE își va continua angajamentul în cadrele de cooperare internațională, cum ar fi inițiativa Sistemului de informații al G20 privind piața agricolă (AMIS), care promovează transparența și coordonarea pe piețele agroalimentare mondiale.

În final, UE trebuie să sporească sinergiile dintre eforturile UE de constituire de stocuri interne și externe, **ajutorul umanitar și parteneriatele internaționale**. Reflecțiile actuale privind lanțurile de aprovizionare strategice ar putea duce la creșteri semnificative ale eficienței, având în vedere actualele deficite dramatice de finanțare din sectorul umanitar și ar putea servi drept exemplu pentru creșterea eficienței în cadrul UE. **ReliefEU** reduce decalajul dintre nevoile urgente din zonele afectate de criză și resursele disponibile de la partenerii europeni. Acesta contribuie la un sistem flexibil și reactiv, care se adaptează atât la dezastrele imediate, cât și la provocările umanitare actuale, asigurându-se că resursele sunt furnizate în mod eficace și eficient acolo unde acestea sunt cele mai necesare.

Acțiuni-cheie:

- Uniunea Europeană și statele membre ale UE trebuie să **consolideze colaborarea cu țările învecinate, cu țările partenere care împărtășesc aceeași viziune și cu organizațiile internaționale** în ceea ce privește pregătirea pentru situații de criză, cum ar fi în domeniul urgențelor sanitare;
- Comisia va colabora cu statele membre în vederea unei coordonări mai strânse în ceea ce privește **stocurile, analizând opțiuni de achiziții publice comune și de depozitare comună** în întreaga lume, în cooperare și coordonare cu autoritățile regionale de răspuns în caz de dezastre, pentru a facilita expedierea rapidă și optimă a ajutoarelor umanitare;
- Comisia va îmbunătăți **sinergiile dintre eforturile de constituire de stocuri interne și externe ale UE**.

8. CONCLUZII ȘI ETAPELE URMĂTOARE

Consolidarea pregătirii materiale și a stocurilor strategice ale UE este o componentă esențială pentru îmbunătățirea gradului de pregătire în societățile europene în contextul unor riscuri și amenințări tot mai mari în ceea ce privește crizele. Strategia UE de constituire de stocuri oferă un prim pas către o abordare cuprinzătoare și coordonată, sprijinind statele membre prin acțiuni comune la nivelul UE atunci când este necesar.

Pregătirea materială necesită investiții. Aceste costuri sunt compensate de câștigurile în materie de reziliență, de reducerea perturbărilor, de scăderea cheltuielilor de redresare, de creșterea competitivității pe termen lung și de costuri probabil mai mici în ceea ce privește viețile omenești și mijloacele de subsistență. Principiul pregătirii și al securității încă de la concepere, o acțiune-cheie a Strategiei privind o Uniune a pregătirii, va îndeplini un rol semnificativ în asigurarea unui sprijin financiar durabil și pe termen lung pentru o mai bună pregătire materială și menținerea rezervelor strategice. Comisia va lua în considerare importanța pregătirii

materiale a UE și a menținerii stocurilor strategice ale UE în propunerile pentru următorul cadru financiar multianual.

În viitor, Comisia va colabora cu statele membre, cu SEAE, cu Parlamentul European și cu părțile interesate pentru a discuta și a pune în aplicare acțiunile inițiale prevăzute în această strategie. Fluxurile de lucru ale rețelei de constituire de stocuri la nivelul UE și ale Grupului operativ pentru pregătire vor permite aprofundarea analizei lacunelor și a nevoilor, orientarea punerii în aplicare a măsurilor și identificarea nevoilor suplimentare de acțiune. În paralel, strategia de constituire de stocuri la nivelul UE va completa inițiativele sectoriale de pregătire. Comisia va face un bilanț în 2026 al punerii în aplicare a acestei strategii.

Învățarea continuă, schimbul de bune practici și inovarea vor stimula o politică solidă la nivelul UE în materie de pregătire materială și de constituire de stocuri.

Consolidându-și pregătirea materială, UE poate asigura disponibilitatea și accesibilitatea bunurilor esențiale, protejând astfel funcționarea neîntreruptă a lanțurilor de aprovizionare și a funcțiilor societale vitale și sporind bunăstarea și securitatea cetățenilor europeni.